

De Fransche Overheersching.

ken. De admiraal VerHuell was reeds in het salon en niet weinig ontevreden niet te kunnen worden aangemeld.

Ik werd bij den Gr. Maarschalk geroepen alwaar ik reeds eenige officieren van 's Konings Huis verzameld vond, welke benevens mij na de komst van Mad. de Boubert moesten wagten, alvorens een brief van den Koning aan dezelfde heimelijk geadresseerd mogt worden open gedaan. Zulks had eindelijk plaats en door dezelve werd ons kennis gegeven, dat de Koning 's avonds ten 11 uur was vertrokken, te Amsterdam zijne acte van abdicatie had overgegeven en ons alle gelastte den dienst bij zijn Zoon waar te nemen, totdat de Koningin Regentesse deswegens anders mogt beschikken. Deszelfs afscheid was hartelijk. ALLE waren even verwonderd en VELEN aangedaan. Men scheidde spoedig en de maarschalk mij gelastende de orders van den Koning te Amsterdam ten uitvoer te brengen, spoedde ik mij derwaarts, bejegende op 't Paleis onderscheiden der Ministers welke reeds onderrigt, echter als van den donder getroffen waren op de confirmatie welke ik hun bragt.

Alle aanstalten deed ik op 't Paleis maken tot de receptie van den maarschalk Reggio, welke echter woensdag niet verkoos zelve op 't Paleis te komen daar de Koning vertrokken was en mij dat dispenseerde deel te neemen aan 't diné op 't Paleis, 't welk door Fransche en Hollandsche Generaals en Hoofdofficieren in volle mate genoten werd. *) Ik vertrok dien zelfden avond naar Veenenburg †) en schreef aan den Grootmaarschalk dat door de aankomst van den prefect Sloet op het Paviljoen, ik meende uit den dienst ontslagen te zijn, hetgeen mij bewilligd zijnde, mij een onafgebroken oponthoud op mijn buitenplaats permitteerde."

Reeds twee dagen na 's konings vertrek,

*) De Hertog bedankte beleefd voor deze uitnoodiging op 4 Juli, daar hij oordeelde het middagmaal dien dag bij den Franschen gezant Sérurier te moeten gebruiken. Twee dagen later nam hij de uitnoodiging aan van het diner dat de stedelijke regeering hem aanbood. [Amsterdamsche Courant van 7 Juli 1810.]

†) De heer Smislaert had daar een buitenverblijf.

trok Maarschalk Oudinot hertog van Reggio Amsterdam binnen terwijl bij keizerlijk decreet van den 9^{en} d.a.v. gegeven te Rambouillet, Holland met het keizerrijk vereenigd was. Al spoedig weerklonk het nu van stad tot stad: Wij zijn Fransch! Wij zijn Fransch! en zag Nederland zich uit de rij der zelfstandige volken geschrapt.

„Wat ook het geval van misnoegen mocht wezen", schreef de Haagsche zilversmid Hurau in zijn dagboek, „onze onmacht was te groot om zich te doen gelden".

Eenvoudig maar treffend weet ons ook Mr. D. Veegens *) te verhalen hoe de inlijving op het gemoed zijner omgeving werkte.

„Een Noord-Brabantsch officier der garde van Koning Lodewijk, die als vriend van mijn stiefvader bij ons aan huis verkeerde, nam ons jongens op zijn schoot, streelde ons de wangen en zeide: „Nu zijt ge Fransche mannekens!" Ik zag tranen rollen langs zijn mannelijk gelaat en hoorde hem spreken van een besluit der garde officieren om 'zich niet te onderwerpen, ja zelfs om tegenstand te bieden: kreeten van wanhoop, door het gevoel van machteloosheid spoedig onderdrukt".

Nu hadden er wel is waar in de laatste jaren vele veranderingen hier te lande plaats gevonden waardoor de staat van zaken onder koning Lodewijk te recht als onzeker werd beschouwd. De algemeene welvaart verkeerde in verval en in deze omstandigheden meende het verstandigste deel der natie zoo al niet eene herleving dier welvaart dan toch nu een meerdere vastheid onder het nieuwe bestuur te mogen verwachten.

Zijn de jaren 1810—'13 dan bitter voor ons geweest, zij mochten niet als een bepaald onheil worden beschouwd, daar zij ons — om met Thorbecke te spreken — een stelsel van wetgeving deelachtig deden worden dat ons op den weg der hedendaagsche ontwikkeling heeft geplaatst.

Met den titel van Luitenant-generaal benoemde Napoleon den Prins-Aartsthesaurier Lebrun, hertog van Plaisance, als stedehouder van Holland. Deze bijna twee-en-zeventigjarige krasse grijsaard zag niet weinig tegen die

*) Historische Studiën, 's Gravenhage, 1884. II. blz. 221